
Old Trafford, Manchester: Theatre of Dreams

Elke vrijdag brengt voetbalcommentator, wereldreiziger en groundhopper Stefan Van Loock op dewitteduivel.com het verhaal van een mythisch voetbalpaleis. Vandaag in de week van Manchester United, Old Trafford, het Theatre of Dreams.

Door Stefan Van Loock

Geen enkel stadion in de Premier league straalt zoveel grandeur uit als Old Tafford, Home of Manchester United. In deze sacrale tempel zijn architectuur, drama, nostalgie, passie, sfeer en clubliefde ingrediënten van een heerlijke cocktail: Glory, Glory Man United!

Binnenin is Old Trafford een doolhof van gangen met dikke wollen tapijten en ontelbare foto's van de helden van weleer. Buiten een sfeervol amfitheater waar de 76.000 toeschouwers voor een beklemmende sfeer zorgen. Er zijn maar weinig plaatsen waar de 'oohs' en de 'aaahs' zo indringend onder de daken van de tribunes galmen als op Old Trafford.

Hier schakelde Manchester United vanuit een verloren gewaande positie het Barcelona van Maradona uit, trapte David Beckham Engeland met een magistrale vrijschop in de slotminuut naar de wereldbeker in Japan en Zuid-Korea, debuteerde Wayne Rooney met hatrick tegen Fenerbahce en degradeerden de Red Devils gedirigeerd door een sublieme Cristiano Ronaldo, AS Roma tot een ploegje uit de Conference League.

Sir Matt Busby Way

Van een eenvoudig ovaal tot een imposante constructie van baksteen, beton, glas en staal. Een eigentijdse arena die de typisch Engelse aspecten heeft behouden en doordrongen is van zijn authentieke voetbalverleden. Dat is Old Trafford.

De modernistische dakstructuur steekt schril af tegen de schaars overgebleven arbeidershuisjes en de roestige spoorweg naast de hoofdtribune.

De 'scoreboard end', waar ook de Uniteds megastore is ondergebracht, bepaalt het straatbeeld van de Sir Matt Busby Way, genoemd naar de legendarische manager die van de vereniging een moderne club maakte. Vanop zijn sokkel boven de megastore kijkt Busby uit over zijn straat naar het standbeeld van 'The United Trinity': George Best, Dennis Law en Bobby Charlton die naar hem wuiven.

Sinds de vliegtuigramp van 1958 in München is Busby het symbool van het rijke clubverleden. Wie voorbij het stadion loopt, kan er niet omheen. Nog altijd draagt United het verleden met zich mee.

München '58 blijft deel uitmaken van Old Trafford.

In de Scoreboard End herinnert een gedenksteen aan die dramatische zesde februari. Wat verderop hangt de klok die lange tijd heeft stilgestaan op iets over drie,

het uur van de ramp, maar intussen weer normaal functioneert.

Bij een tussenstop in München moest de piloot een hevige sneeuwbus trotseren en bij een zoveelste poging tot opstijgen, sloeg het vliegtuig te pletter.

Op dat moment staat bij Old Trafford een lange mensenrij aan te schuiven voor tickets voor de volgende match. Zij horen als één van de eersten het nieuws. De loketten sluiten meteen.

De dagen daarna verandert het volkstheater in een immense rouwkapel. De rij rouwenden die de opgebaarde spelers in het gymnasium een laatste groet komen brengen, wordt maar liefst zestien kilometer lang.

Volksofstand

De tijd blijft niet eeuwig stilstaan op Old Trafford. Als het nieuwe United kort daarna weer opstaat, lokt het ook weer de grote massa. Voor de replay van de kwartfinale in de FA Cup tegen West Bromwich Albion dagen 90.000 toeschouwers op van wie een derde de match buiten het stadion moet volgen. In het treinstation van Manchester wordt omgeroepen dat de stadionpoorten gesloten blijven en er geen treinen meer verder naar Old Trafford rijden. Een volksofstand dreigt. Drie politiemannen te paard moeten de woedende massa in toom houden. Maar een kwartier voor de aftrap worden de poorten van Old Trafford dan toch stilaan ingebeukt. Sommige fans klauteren zelfs in de lichtmasten, een nooit gezien beeld op Old Trafford. Door de luidsprekers weerklinkt een opgenomen boodschap van Matt Busby die vanop zijn ziekbed in een Münchens hospitaal de massa toespreekt. Gesterkt door de woorden van de herstellende manager verslaat het nieuwe United West Bromwich met 1-0. Sportief komt de club de ramp tamelijk vlug te boven al zal het menselijke drama nog decennia lang als een hardnekkige mist rond Old Trafford blijven hangen.

Newton Heath

Old Trafford is niet de eerste verblijfplaats van de club. Dat lag op North Road, nu Northampton Road, en stond bekend als de 'mud-heap', modderhoop.

Manchester United speelt er onder de naam Newton Heath en mag er van de eigenaars zijn verblijf verlengen op voorwaarde dat het niet langer inkomgeld vraagt. Het bestuur vindt dat zo absurd dat prompt naar een andere locatie wordt uitgekeken.

Korte tijd later vindt Newton Heath onderdak op Bank Street. Daar blijkt het veld echter in zo'n belabberde staat dat de club in 1894 degradeert. Bovendien komen er gemiddeld amper 500 toeschouwers opdagen en stijgen de schulden aanzienlijk. Met de steun van brouwer John H. Davies wordt Newton Heath dat jaar omgedoopt tot Manchester United.

Als de club met de nieuwe naam in 1906 opnieuw in de eerste klasse staat, is het stadion op Bank Street volledig overdekt met 50.000 plaatsen. Maar Davies' ambitie reikt verder en na het veroveren van de eerste titel (1908) en eerste FA Cup (1909), koopt hij acht kilometer verderop een stuk grond vlakbij de Old Trafford Cricket Ground. Davies voorziet niet alleen in een nieuwe thuishaven, hij bezorgt de hele club een nieuw gezicht.

Op 22 januari 1910 wordt met Manchester United-Tottenham (5-0) de laatste wedstrijd op Bank Street gespeeld. Net op tijd want enkele dagen later blaast een storm een tribune omver.

Intussen verrijst op de nieuwe grond het nieuwe stadion dat tot 1961 zijn originele ovale vorm zal behouden.

Khaki Cup final

Op 19 februari 1910 opent Old Trafford zijn deuren met een match tegen Liverpool. Ondanks de 3-4 nederlaag van Manchester, beleven de 50.000 toeschouwers van wie er maar liefst 5000 zonder geldig ticket zijn binnengeraakt, een spectaculaire voetbalmiddag. Thuisspeler Sandy Turnbull heeft de eer om na een kwartier met een kopbal in duikvlucht het eerste doelpunt in de nieuwe tempel op zijn naam te schrijven. De arena draagt eenieders goedkeuring weg en wordt door de voetbalbond beloond met de halve finales en finale van de FA Cup. Door de onbeschikbaarheid van het stadion van Crystal Palace verdringen 49.557 toeschouwers zich op Old Trafford voor de Cup Final van 1915 tussen Sheffield United en Chelsea. Die finale wordt gezien het grote aantal militairen in uniform op de tribunes de Khaki Cup Final genoemd.

Eén van de meest besproken matches uit dat tijdperk is die van 2 april 1915 tegen Liverpool. De wedstrijd blijkt vervalst omdat de spelers zelf op de uitslag hadden gegokt. Een speler van Liverpool ging de dag voordien het zaakje met zijn gewezen ploegmaats van Manchester United regelen waarbij werd afgesproken dat Manchester de wedstrijd met 2-0 zou winnen. En dat gebeurt ook. Pas twee jaar later komt de zaak voor de rechtbank.

Records

In het 'Theatre of Dreams' sneuvelt ook een behoorlijk aantal records.

Op 24 maart 1923 wordt een eerste toeschouwersrecord gevestigd; 72.000 gegadigden passeren langs de turnstiles voor de halve finale van de FA cup tussen Bolton Wanderers en Sheffield United. Voor aanvang van de match komt het in de catacomben tot een ongewilde 'aanvaring' tussen fans van beide clubs die niet goed weten of zij tot de thuis- of tot de bezoekende fans behoorden. Doordat tal van supporters langs de zijlijn verzorging nodig hebben, wordt de aftrap met enkele minuten uitgesteld.

Meteen na de Eerste Wereldoorlog sneuvelen even opmerkelijke als uiteenlopende records. Op 27 december 1920 dringen 70.504 toeschouwers zich door de poorten om de wedstrijd tegen Aston Villa bij te wonen. Een record destijds voor een competitie-match van de Red Devils. In mei 1921 dagen er amper 13 (dertien!!) op voor de wedstrijd in de tweede klasse tussen Stockport County en Leicester City nadat het stadion van Stockport vanwege supportersrellen werd gesloten. In werkelijkheid zitten er 2000 in de tribune maar de meesten zijn na de wedstrijd tussen Manchester United en Derby County blijven zitten. Twee wedstrijden voor de prijs van één.

Wembley van het Noorden

Toch is Old Trafford tegen die tijd al een verouderd stadion vooral omdat er nauwelijks tribunes overdekt zijn. Daarom worden er ook zo weinig interlands gespeeld. Oorzaak van die verouderde structuur is de economische depressie die de regio in zijn greep heeft. Toeschouwersaantallen lopen terug tot een gemiddelde van 12.000 en United zakt naar de tweede klasse waar het voor zijn openingsmatch amper 3.500 toeschouwers lokt. Dankzij de tussenkomst van zakenman James Gibson wordt de club van het

bankroet gered. Gibson broedt op een plan om van Old Trafford het Wembley van het Noorden te maken met een capaciteit van 120.000 plaatsen. Alleen is dat buiten de capaciteiten van de spelersgroep gerekend die de degradatie naar de derde klasse maar nipt kan vermijden.

Intussen heeft er ook al de eerste interland plaatsgevonden. Op 17 april 1926 nam Engeland het op tegen 'the Auld Enemy' Schotland. Het was de 50^e ontmoeting tussen beide voetbalnaties. De Schotten dankten hun 0-1 zege vooral aan de Tartan Army want de 10.000 Schotse fans lieten zich meer horen dan de 40.000 Engelsen.

Neighbours

Door de nabijheid van de Trafford Park Docks wordt Old Trafford tijdens de tweede wereldoorlog het doelwit van luchtbombardementen. Op 11 maart 1941 legt een bom de hoofdtribune volledig in de as. Drie jaar lang krijgt de club onderdak op Maine Road bij de burens van Manchester City. Uitgerekend daar tekent United zijn grootste toeschouwersaantallen op. Dat is helemaal niet naar de zin van City dat zijn rivalen in 1948 vriendelijk maar dwingend verzoekt op te hoepelen. Pas een jaar later wordt met de heropbouw van Old Trafford begonnen.

De ommekeer in de geschiedenis van de club was toen al ingezet met de aanstelling in 1945 van ex Liverpool- en Man City speler

Matt Busby tot manager van United. Hij moet de club er zowel sportief als inzake infrastructuur opnieuw bovenop brengen. Acht jaar lang was de club uit zijn stadion verbannen. De bouwmaterialen komen mondjesmaat opnieuw in omloop en in 1951 wordt de hoofdtribune voltooid.

Vanwege Europese midweekverplichtingen en het gebrek aan verlichting, moet United voor zijn Europese wedstrijden in 1956 opnieuw naar Maine Road uitwijken. Op 23 maart 1957 wordt de kunstlichtinstallatie op Old Trafford in gebruik genomen met een wedstrijd tegen Bolton Wanderers. De massa fans op weg naar het stadion lijken wel nachtvlinders aangetrokken door een straatlamp op een zwoele zomeravond.

“Trots om Stretford-ender te zijn”

Ook de wereldbeker van 1966 wordt een mijlpaal in de geschiedenis van het stadion dat dankzij een masterplan helemaal gemoderniseerd is. Zo wordt Old Trafford het eerste stadion in Europa met 'private boxes' of loges. Een enorm succes zo zal later blijken. In 1985 telt het stadion al meer dan honderd van die loges.

Ook op voetbalgebied kunnen de toeschouwers op Old Trafford hun hart blijven ophalen. Het WK '66 brengt Portugal met zijn rijzende ster Eusebio naar Manchester en in de wedstrijd om het Charity Shield in 1970 tussen Manchester United en Tottenham Hotspur wordt allicht de meest bizarre goal in de geschiedenis van Old Trafford gescoord. Spurs-doelman Pat Jennings trapt de bal zover uit dat die aan de overkant over het hoofd van zijn United collega Alex Stepney in doel belandt.

Twee jaar later heeft er voor het eerst sinds 1911 een Cup Final plaats. De replay tussen Chelsea en Leeds, door Chelsea met 2-1 gewonnen na verlengingen. Opmerkelijk: 62.000 van de 75.000 toeschouwers kopen die middag een programmaboekje.

Stretford End is de ziel van Old Trafford net zoals de Kop op Anfield Road in Liverpool. In de jaren '60 en '70 ontpopt de tribune zich tot de favoriete stek van de staande supporter. "Proud to be a Stretford Ender", klinkt het. Maar de club zelf is niet altijd even trots op wat er zich op de beroemde tribune afspeelt. Man City doelman Joe Corrigan wordt in 1974 in een wedstrijd om het behoud vanuit de Stretford End bekogeld met dartspijlen en een mes.

De match wordt beslist met een hielkje van Dennis Law die United voor City had geruild. Uiterekend hij bezegelt het lot van zijn Manchester United dat naar de tweede klasse zakt. Law juicht niet, wuift alle felicitaties weg en laat zich meteen vervangen. Daarop breekt de hel los. Matt Busby die intussen general manager is, roept door luidsprekers op tot kalmte. Maar de match wordt niet hervat. United wordt die dag niet alleen sportief gestraft. In het stadion worden nadien dranghekkens aangebracht. 28 april 1974 wordt uitgeroepen tot 'Day of Shame', Dag van de Schaamte.

“Het is onmogelijk om in dit stadion slecht te spelen” (Johan Crujff)

Stretford End is dan wel het kloppende hart van het stadion, het is voor het clubbestuur vaak ook een pijnpunt, zeker wanneer de verbouwing van de tribune ter sprake komt. Net zoals tegen de verbouwing van de

spionkop op Anfield Road in Liverpool komen ook de fans in Manchester tegen de modernisering van Stretford End in opstand. Voor de afscheidsmatch van de Noord-Ierse international Norman Whiteside op 3 mei 1992 zitten er uit protest nog geen 7.500 toeschouwers op de tribune.

Inmiddels zijn ook de Stretford Enders met hun tijd mee geëvolueerd en komen ze net als alle anderen druppelsgewijs het stadion binnen om kort voor de aftrap plaats te nemen op hun voorbehouden zitplaats. Het stadion dat jarenlang een theater was waar de fans de grauwe werkelijkheid naar de achtergrond drukten en door elf balvirtuozen in een droomwereld werden gebracht, is in de 21ste eeuw meer dan ooit een droomtheater. Of zoals wijlen Johan Crujff het treffend verwoordde: “Het is onmogelijk om in zo'n stadion slecht te spelen.”

Technische fiche

Naam: Old Trafford.

Bouwjaar: 1910.

Club: Manchester United.

Huidige capaciteit: 76.000 zitplaatsen.

Maximumcapaciteit: 76.000 zitplaatsen.

Recordopkomst: 76.962 toeschouwers op 25 maart 1939 voor Wolverhampton Wanderers – Grimsby Town in de halve finale van de FA Cup.

Europese finales op Old Trafford

Woensdag 28 mei 2003 (Finale Champions league)

Juventus –AC Milan : 0-0 (Strafschoppen 2-3)

Strafschoppen Juventus: Trezeguet (mist), Birindelli, Zalayeta (mist), Montero (mist), Del Piero.

Strafschoppen AC Milan: Serginho, Seedorf (mist), Kaladze (mist), Nesta, Schevchenko

Toeschouwers: 68.000

Scheidsrechter: Markus Merk (Duitsland)

UEFA Supercup

Dinsdag 19 november 1991

Manchester United – Rode Ster Belgrado: 1-0

Doelpunt: 67' Brian McClair 1-0 (miste in minuut 3 een strafschoep)

Toeschouwers: 22.110

Scheidsrechter: Mario van der Ende (Nederland)

Historische wedstrijden op Old Trafford

Woensdag 21 maart 1984 (terugwedstrijd kwartfinale Europacup II)

Manchester United – FC Barcelona: 3-0

Doelpunten: 23' Robson 1-0, 50' Robson 2-0, 53' Stapleton 3-0

Toeschouwers: 58.350

Scheidsrechter: Paolo Casarin (Italië)

(Manchester United dat de heenmatch met 2-0 had verloren kwalificeerde zich met een totaalscore van 3-2 voor de halve finales)

Zaterdag 6 oktober 2001 (WK-kwalificatiematch)

Engeland-Griekenland: 2-2

Doelpunten: 36' Charisteadas 0-1, 68' Sheringham 1-1, 69' Nikolaidis 1-2, 90' Beckham 2-2

Toeschouwers: 66.090

Scheidsrechter: Dick Jol (Nederland)